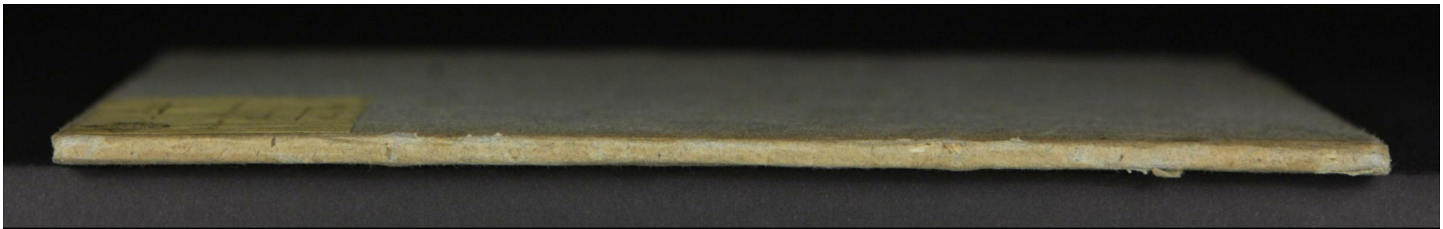
N. Petraeus

Nachum et Chabacuc prodromi

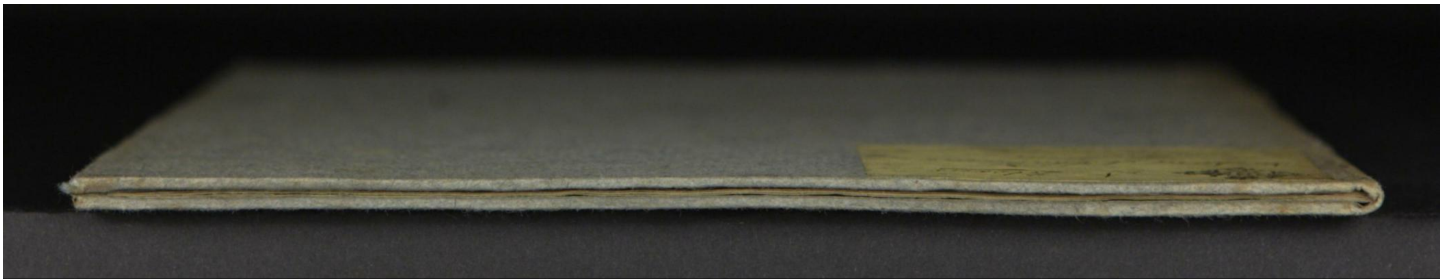
Havn., 1629.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-158 4° 1143

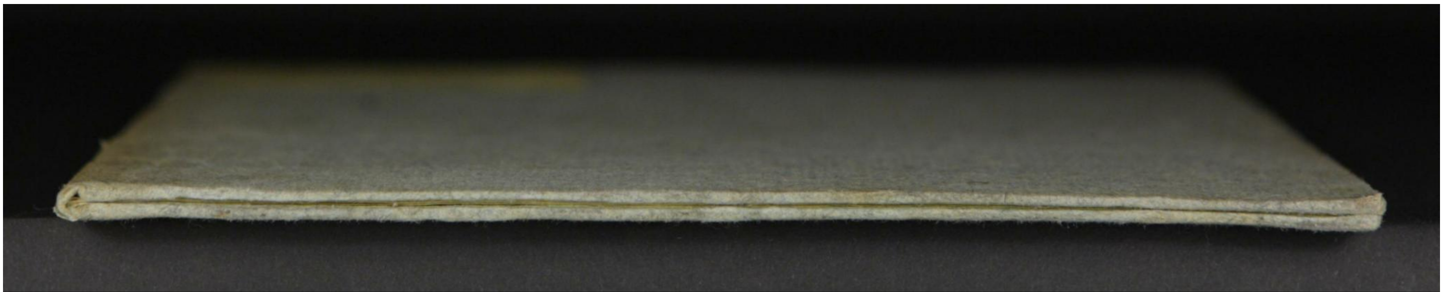

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-158 4° 1143

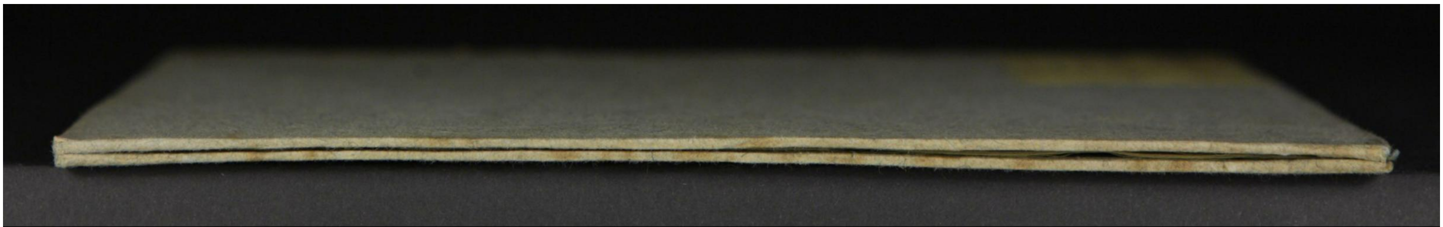
Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-158 4° 1143

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-158 4° 1143

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-158 4° 1143

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-158 4° 1143

1,-158.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 1 4°

1 1 01 0 4 01143 0

+REX

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-158 4° 1143

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-158 4° 1143

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-158 4° 1143

NACHUM & CHABACCUC

PRODROMI,

Quibus

1. ὡς ἐν τύπῳ delineatur, quâ fide, & quâ induſtriâ, interpretatio iſta Bibliorum Hebraicorum, quam Xantes Pagninus Lucenſis olim elaboravit, & A. Montanus Hiſpalenſis poſtmodum emendavit, de laudatiſſima ſuperiorum voluntate denuò caſtigata ſit.
2. Quibus officioſè rogantur Viri quicunq;, qui literaturam Hebraicam docti ſunt, maturè moneant, qvid hac in editione deſiderari poſſe putant, ſolidîs allatîs rationibus; liqvidò etiam ediſſerant, ſi quâ viâ commodiùs incedi poſſe exiſtimant.
3. Qvibus deniq; amicè invitantur Typothetæ, qvi Bibliorum Pagninianorum editionem meditantur, ut interpretatione Pagnini & Ariæ ſepoſita, noſtram hanc operam ſibi non negligendam putent,

Emiſſi

à

NICOLAO PETRÆO, in Academia Havnienſi Profeſſore Regio.

HAVNIÆ, LITERIS SARTORIANIS, 1629.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-158 4° 1143

a *Prophetia*
b *Elchoſci*
c *Dominus*
d *habens iram*, e *Dominus de hoſtibus ſuis*, f *iram*, g *inimicis ſuis*, h *Dominus* i *longanimis* k *impunè judicando impunè non judicabit impios*, l *Dominus* m *eſt* n *velut* o *erunt*. p *Qvi increpavit* q *exſiccavit* r *exſiccare* s *infirmatus* t *Baſan & Carmel* u *deſolatus* x *diſſolverunt ſe & exuſta eſt* y *facie* z *habitatores* a *Ante iram* b *ſtabit* c *ira furoris* d *ira* e *confractæ* f *Dominus fortitudo* g *ſciens ſperantes* h *loci* i *perſequentur tenebræ* k *cogitatis contra Dominū?* l *facit* m *conſurget* n *venient* o *ad* p *cum inebriati fuerint ebrii, conſumentur* q *ariditate* r *qui cogitat contra Dominum* s *qui conſulit conſilium impium.* t *Dominus num erunt in pace?* u *& verè* x *ſunt*, y *verè excindentur, & tranſibit.* z *afflixi* a *affligam* b *conteram* c *à* d *Domine* e *ſemen erit vocatum* f *Dei tui ſuccidere faciam* g *conflatile* h *deſpectus.*

α *ONUS*
β *compos iræ*,
γ *virtute.*
δ *liquefacti sũt: & conflagravit*
ε *ſecundũ potare eos potores*
ζ *potores, comeſti ſunt*,
η *certè*

LIBER NACHUM CAPUT I. א

I. Propheta, ut Metropoli Aſſyriorum Nineveh triſtia denunciat; ita Majeſtatem ac potentiam Dei valdè exaggerat, à v. 1. ad v. 7. II. Judæos gratiâ Dei liberandos eſſe; Aſſyrios verò potentiâ ejus frangendos & opprimendos eſſe prædicit, à v. 7. ad finem.

1. LATIO a α Nineveh: Liber † viſionis Nachum
b *Ælcoſchi*. 2. Deus zelotes, & ulciſcens c *Jehovah*, ulciſcens c *Jehovah*, & d β *maritus excandeſcentiæ*: ulciſcens e *Jehovah ad* ℣ *anguſtiatores ſuos*, & f reſervans ipſe g *ad inimicos ſuos*. 3. h *Jehovah* i long9 * nariū, & magn9 γ potentiâ, & k mundando non mundabit: l *Jehovah* in ꝗ tempeſtate & in turbine m via ejus; & nubes n pulvis pedum ejus o. 4. p Increpans in mare & q arefecit illud, & omnia flumina r *ſicceſcere* fecit: s Infirmatus eſt t *Baſchan & Carmæl*, & flos Lebanon u infirmatus eſt. 5. Montes tremuerunt ab eo, & colles x δ *liquefecerunt ſe: &* † *ablata eſt* terra à y faciebus ejus, & orbis & omnes z *ſedentes* in eo. 6. a Ad facies indignationis ejus quis ſtabit, & quis b *ſurget* in c *ardore naſi* ejus? d *Excandeſcentia* ejus † effuſa eſt ſicut ignis, & petræ e *dirutæ* ſunt ab eo. 7. Bonus f *Jehovah* ad ϒ robur in die anguſtiæ: & g *cognoſcens confugientes* in eo. 8. Et in inundatione transeunte conſummationem faciet h *locum* ejus: & inimicos ejus i perſequetur tenebroſitas. 9. Quid k cogitabitis ad *Jehovah?* conſummationem ipſe l faciens: non m *ſurget* bis anguſtia. 10. Quia n uſq; o ſpinas perplexi, & ε p *ſicut inebriari eorũ (qui) inebriati; comedi facti ſunt*, ſicut * ſtipula q arida plena. 11. Ex te egreſſus eſt r cogitans ſuper *Jehovah* malum; s conſulens Belijahal. 12. Sic dixit t *Jehovah*, *ſi* pacifici, u & *ſic* multi, x & y η *ſic tonſi eſſent & tranſiret*: Et z *affligerem* te, non a *affligerem* te ultrà. 13. Et nunc b *frangam* ℣ jugum ejus, c deſuper te: & † vincula tua dirumpam. 14. Et præcipiet ſuper te d *Jehovah*, non e ſeminabitur de nomine tuo amplius: de domo f *Elohim tuorum ſuccidam* ſculptile, & g *fuſile* ponam ſepulchrum tuum, quia h *levis* fuiſti.

a מַשָּׂא
† חָזָה
ϒ צוּר
* אָנַף
ꝗ סוּף
s אמל
x מוג
† נָשָׂא
y פָּנָה
c חָרָה
d חֵמָה
† נָתַךְ
e נָתַץ
ϒ עָזַז
g חָסָה
k חָשַׁב
p סָבָא
* קַשַׁשׁ
y גּוז
z עָנָה
ꝗ מַטָּה
† יָסַר
g נָסַךְ
h קָלַל

CAP. II. ב

Gratioſa Judæorum liberatio, dura Urbis Nineveh oppugnatio, ejusdemq; ſuprema expugnatio ac dilaniatio à Caldæis facta, graphicè depingitur.

1. Ecce ſuper montes pedes i *annunciantis*, audire facientis pacem, k *feſtiva* Jehudah feſtivitates tuas, redde vota tua: quia non † addet ultrà l θ *ad tranſeun-*

k חָגַג
† יָסַף

i *Evangelizantis*
k *Celebra*
l *ut tranſeat per*

θ *tranſire*

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-158 4° 1143

ϒ פוץ
|| צור
* גאה
a זמר
† מגן
α תלע
ϒ כון
f רעל
g הול
δ שקק
h ראה
† רוץ
l הלך
n כון
|| גלה
q ערה
s תפף
* יום
ᵅ בזז
ι בלק
† מסס
f פוק
g חלה
|| חור
q נאם
t כרת
ϒ לאך

dum in te m Belijahal, tot9 ipſe ſuccisſus eſt. 2. Aſcen-
dit ϒ diſſipator ſuper n facies tuas, *cuſtodi* || mu-
nitionem: contemplare viam, conforta *duos* lum-
bos, robora potentiam valdè. 3. Quia o *reverſus eſt*
Jehovah cum * *elatione* Jahacob, ſicut p *elatione* I-
ſrael: quia evacuaverunt eos evacuantes a, & pro-
pagines eorum b *diſperderunt*. 4. † Clypeus for-
tium ejus rubefactus c, *homines poteſtatis* α *cocci-*
nati, in igne lampadarum currus d in die e β *firmi-*
ter ϒ *parare eum*: & abietes f γ *tremore fractæ*
ſunt. 5. In plateis g *inſanire ſe facient* currus, δ *fa-*
cient ſe diſcurrere in plateis latis: aſpectus h *earũ*
veluti i *tædarum*, tanquam fulgura † diſcurrent. 6.
Recordabitur k *illuſtrium* ſuorum, impingent l in
ambulatione eorum: feſtinabunt m murum ejus, &
n *valide parabitur protegens*. 7. Portæ fluminum a-
pertæ ſunt; & o palatium liquefactum eſt. 8. Et p
conſtituta fuit, || *devolvi facta* eſt, q aſcendere juſ-
ſa eſt; & ancillæ ejus r deducentes juxta vocem co-
lumbarum s ε *tympanizantes* ſuper corda ſua. 9. Et
Nineveh t ſicut piſcina u *aquarum* à * diebus (*prio-*
ritatis) x ipſa; Et y ζ *ipſos fugientes* (ſtate ſtate *cla-*
mans) z & non a η *reſpicere faciens*. 10. ᵅ Diripi-
te argentum, diripite aurum; & non b finis ad c θ
diſpoſitionem, gloria præ omni vaſe d deſiderii. 11. e
Vacuitas & evacuatio, & ι *evulſa*: & cor † liquefa-
ctum eſt, & f *nutatio duorum* genuum, & g invaletu-
do in cunctis (*duobus*) h *lumbis*, & facies univerſo-
rum ipſorum i κ *collegerunt* fuliginem. 12. Ubi k ha-
bitaculum leonum, & paſcuum ipſum l *ad catulos* le-
onum? *quò* ivit leo, m leo major ibi, catulus leonis,
& non n exterrens. 13. Leo o rapiens in ſufficientia
catulorum ſuorum, & p ſuffocans *ad leænas ſuas*: &
implevit prædâ || foramina ſua, & habitacula ſua
rapinâ. 14. Ecce ego ad te, q *dictum Jehovah* exerci-
tuum, & r *ſuccendum* in fumo currum ejus (*tuum*,)
& leunculos tuos s comedet gladius; & λ t *ſuccidam*
de terra prædam tuam, & non audietur ultrà vox ϒ
nunciorum tuorum.

CAP. III. ג

I. Docet Propheta urbem Nineveh penitus evertendã eſſe, allato exemplo No, à v. 1. ad v. 12. II. Præſidia humana adverſo manũ Dei irrita fore dicit; aſſignatâ causâ tàm funeſti incolarũ Ninivéh excidii, à v. 12. ad finẽ.

1. Væ civitati ſangvinũ, univerſa ipſa mendacio a α

α *vermiculati*, β *præparare ſe*: γ *venenatæ fuerunt*. δ *collidet coxis* ε *tundentes*. ζ *ipſi fugientes* η *reſpiciens* θ *præparationem* ι *interrupta*: κ *contraxerunt* λ *ſuccidere*

α *& rapinis*

m *impius, univerſi ſuccisi ſunt*. n *faciem tuam cuſtodiendo* o *convertet Dominus ſuperbiam* p *ſuperbiam* a *bonis*, b *corruperunt*. c *eſt, viri exercitus induti veſtibus vermiculatis, ut ignis* d *erat* e *quâ præparare fecit currus* f *tremuerunt*. g *inſanient aſcenſores curruum feſtinanter ambulabunt per plateas*: h *eorum* i *faces* k *fortium* l *cum perrexerint* m *ad* n *præparabitur operimentum*. o *ædes diſſoluta* p *Hyſſab regina captiva ducta* q *currum* r *ducebant eam, vox lamentationis ejus ſicut gemitus* s *percutientes* t *plena fuit omni bono* u *aquis* x *antiquis fuit*. y *nunc fugiunt*, z *dicebãt*, a *erat qui retrò aſpiceret*. b *eſt* c *ponderandũ, pulchritudoq; major quovis* d *concupiſcibili*. e *Evacuata eſt & exinanita & ſucciditur*: f *colliſio* g *dolor* h *renibus* i *redactæ ſunt in nigredinem*, k *eſt* l *catulorũ, ad quod* m *ut leæna* n *erat* o *rapiebat ſufficienter catulis ſuis*, p *ſuffocabat leænis ſuis*: q *Dixit Dominus* r *ſuccendere faciam ignem fumantem quadrigas* s *conſumat* t *exterminare faciam*.

a *extorſione*

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-158 4° 1143

diruptione plena b non c *recedere faciet prædam.* 2. d
Vox flagelli, & d vox commotionis e rotæ, & equi
β *plaudentis,* & † currus ſubſilientis *(audietur.)* 3. γ
f *Eques* ϒ *aſcendere faciens, & flamma gladii, & ful*
gur haſtæ, & multitudo interfecta, & δ *gravitas ca-*
daveris (videbuntur:) & non g finis h *ad corpus,* im-
pingent i in k *corpus eorum.* 4. l *A multitudine * ſcor-*
tationum ſcorti, bonæ ε *gratiâ,* α a *maritæ præſtigia-*
rum; vendentis gentes in b *ſcortationibus ſuis,* & †
familias in c *præſtigiis* ſuis. 5. Ecce d ego ad te, e *di-*
ctum Jehovah exercituum, & f *evolvam* fimbrias tuas
g ſuper faciebus tuis; & oſtendam gentibus h *nudi-*
tatem tuam, & regnis i *levitatem* tuam. 6. Et k *proji-*
ciam ſuper te abominationes, & l β *vilipendam* te;
& ponam te tanquam m γ *ſpeculum.* 7. Et erit, omnes
videntes te n vagabitur à te, & o dicet; vaſtata eſt Ni-
neveh, quis p *moveatur (dolore) ad eam? ex ubi quæ-*
re rem ϒ conſolatores tibi? 8. n n *An* bona δ *eris*
præ No ε *opificis* (vel, *nutriciæ,* vel *multitudinis,*) ſe-
dente *in rivis,* aquæ o o ζ *circùm ad eam?* cujus an-
te murale p p mare, à mari murus ejus. 9. q *Cuſch*
fortitudo ejus, & Ægyptus, & non r finis s: Put & Lu-
bim || fuerunt in aux lio tuo. 10. Et am ipſa t *ad devo-*
lutionem ivit, in u *captivitate,* etiam parvuli ejus x *al-*
lidentur in capite omnium platearum, & ſuper y *gra-*
vefactos ejus * projecerunt ſortem, & omnes z mag-
nates ejus a η *concatenati* ſunt in compedibus. 11
Etiam tu inebriaberis, eris abſcondita: etiam tu
quæ res † robur b ab θ *inimico.* 12. Omnes munitio
nes tuæ *(ſunt)* c ficus cum primitivis: ſi d ι *move*
antur, & cadent e ſuper ϒ os comedentis. 13. Ecce
populus tuus *(eſt)* f mulieres in g interiori tuo; ad
inimicos tuos aperiendo apertæ ſunt portæ terra
tuæ: h comedit ignis vectes tuos. 14. || Aquas muni
tionis hauri tibi, fortifica munitiones tuas: i *veni* in
lutum, & calca k *in argilla,* * *fortifica* laterariam. 15
Ibi comedet te ignis, ſuccidet te gladius, l comedet te
ut bruchus: m κ *aggrava te ipſum* ut bruchus, n λ
aggrava te ipſam ut locuſta. 16. † Multiplicaſti negotia-
tores tuos præ ſtellis cœlorum *duorum,* bruchus o
expanſus eſt, & ϒ avolavit. 17. p Coronati tui ſicut
locuſta, & principes tui ut q μ *ſcarabæus ſcarabæorum*
|| caſtrametantium in ſepibus in die frigor s; Sol ortus
eſt, & r evagatus *eſt,* & non * cognitus eſt locus s ejus,

c מוש
† רכב
ϒ עלה
k גוה
* זנן
† שפח
f גלה
h ערה
i קלה
l נבל
m ראה
n נדד
ϒ נחם
nn יטב
|| היה
u שבה
y כבד
* ירה
† עזז
c תאן
ϒ פה
g קרב
|| מים
* חזק
m כבד
† רבה
ϒ עוף
|| חנה
r נור
* ירע

b *eſt, è medio ejus* c *re-*
cedit præda. d *ſonitus* e
rotarum & equorum con-
cutientiũ terram, & qua-
drigarum ſaltantiũ. f *E-*
quitum aſcendentium &
micantium gladiorũ, &
fulgurantium haſtarum,
& multitudinis interfe-
ctæ, & multitudinis ca-
daverum, g *eſt* h *corpo-*
rum i *inimici* k *corpora*
l *evenerũt hæc ei propter*
multitudinem fornica
tionũ meretricis, decoræ
a *& gratiam habentis,*
quæ vendit b *fornicatio-*
nibus c *maleficiis* d *ve-*
nio e *dixit Dominus* f *re-*
velabo g *in facie tua* h
turpitudinẽ i *ignominiã*
k *projicere faciã* l *vitupe*
rare faciam m *inquina-*
mentũ. n *elongabunt ſe*
o *dicent* p *condolebit ei:*
unde nn *Nunquid forti-*
or es civitate No populos
habente multos, quæ ma
net inter flumina? o o
ſunt in circuitu ejus: p p
eſt q *Chus* r *eſt* s *populi*
ejus: t *in transmigratio-*
nem u *captivitatem* x *e-*
liſi ſunt y *inclytos* z *opti-*
mates a *alligati* b *ob ini*
micum c *ut* d *concuſſæ*
fuerint e *in fut* g *medio*
tui Inimicis tuis h *devo-*
ravit i *intra* k *lutum, te-*
ne fornacem.
l *devorabit*
m *multiplica te*
n *multiplica te*
o *graſſatus eſt*
p *Majores*
q *locuſtæ locuſtarũ quæ*
caſtrametantur r *elonga-*
verunt ſe s *earum*

β *ſonipedis*
γ *Equitis facientis aſcendere, & laminæ gladii, & fulguris haſtæ*
δ *ponderis*
ε *gratiæ*
α *patronæ maleficiorum,*
β *vilipendere*
γ *ſterc9.*
δ *es*
ε *Amon*
ζ *undiq; ei:*
η *conſtricti*
θ *hoſte.*
ι *commota*
κ λ *aggravare*
μ *locuſta*

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-158 4° 1143

x פּוֹשׁ
† חָלָה
ϒ הַכָּה

ubi t ν ipſi. 18. Dormitaverunt paſtores tui O Rex u
Aſchſchur, ζ *habitabunt* illuſtres tui; x ο *abunda-
runt* populus tuus ſuper montes, & non y congregans.
19. Non a π *caligo ad fracturam tuam*, † *doloroſa
fuit* ϒ *percuſſio* tua; Omnes audientes auditionem tu-
am b *fixerunt* volâ ſuper te; nam ſuper quem non tran-
ſivit malitia tua ſemper?

c *Integer* (*eſt*) *liber* Nachum.

Arias: ν ipſa. ζ jacebūt ο diſperſi ſunt π reſtrictio

Pagninus: t fuerunt. u Aſſur, requieſcent fortes x diſperſus eſt y eſt qui congreget. a eſt curatio fracturæ tuæ, infirmata eſt plaga b plauſerunt manu c Finis libri

---

a נָשָׂא
† יָשַׁע
f רָאָה
h נִבַּט
ϒ רוּן
|| פּוּג
q עָקַל
r תָּמַהּ
* אָמַן
x קוּם
b רָחַב
c יָרַשׁ
† יָרֵא
h נָשָׂא
i קָלַל
k חָדַד
m פּוּשׁ
p גָּמַם
ϒ פָּנָה

LIBER CHABACCUC Cap. I. א

I. Acerbiſſimè queritur Propheta de licentioſa & improba Judæorum vita, pios quosq; calcantium ac petulanter opprimentium, ad v. 5. II. Reſpondet Deus, Caldæos, populos arrogantes & feroces, perditam Judæorum libidinem prorſus repreſſuros eſſe, à v. 5. ad v. 12. III. Queritur demum Propheta de indigniſſima oppreſſione, quam boni à Caldæorum rege improbo cum malis perpeſſuri erant, à v. 12 ad finem usq; capitis.

1. LATIO a α *quam* vidit Chabaccuc Propheta.
2. Uſque quo b *Jehovah* clamavi, & non c *audies?* vo-
ciferabor ad te d β *violentiam*, & non † ſalvabis?
3. e *Ad* quid f γ *videre me facies* iniquitatem, & g δ
laborem moleſtum aſpicere h facies, & vaſtitatem &
i *violentiam ad præſentiam meam?* & fuit k litem
& ϒ contentionem (*qui*) l ε *feret?* 4. m *ſuper ſic*
|| *ceſſabit* lex, & non egredietur n *ad perpetuum* ju-
dicium: quia impius o circumdans inſtar coronæ ju
ſtum, p ζ *ſuper ſic* egredietur judicium q *lubrica-
tum*. 5. Videte in gentibus & aſpicite, & r η *fa-
cite vos mirari*, obſtupeſcite: quia opus s operans
in diebus veſtris, t non * credetis u *quia* narrabi-
tur. 6. Quia ecce ego x θ *ſurgere faciens Caſdim* gen-
tem y amaram & a properatam; ambulantem b *ad*
latitudines terræ, c ad poſſidendum habitacula non d
ι *ad ſe*. 7. e *Formidabilis* & † terribilis f ipſa: ex g
ipſa judicium ejus h *elevatio* ejus egredietur. 8. Et i
leves erunt præpardis equi ejus, & k acuti erunt præ
lupis l veſperæ, & m κ *abundabunt* equites ejus: &
equites ejus de longè venient, volabunt tanquam aqu la
feſtinans ad comedendum. 9. Tota ipſa n *ad violen-
tiam* veniet: p λ *plenitudo* ϒ facierum q eorum ad O-
rientem; & r *colliget* tanquam arenam captivitatem.

Arias:
α Onus quod
β rapinā
γ oſtendes
δ miſeriam
ε tulit.
ζ ideo
η attoniti eſtote
θ ſuſcitans
ι ſibi.
κ latè patebunt
λ oppoſitio

Pagninus:
a Prophetia quam
b Domine ego clamabo
c exaudies
d propter iniquitatem
e ut f oſtendiſti
g perverſitatem
h feciſti
i iniquitatem contra me?
k qui
l contra me accepit.
m Propterea debilitata eſt n in ſeculum
o circumdat
p ob idq; egreditur
q perverſum.
r in ſtuporem acti
s eſt, qui operatur
t quod
u cùm
x ſuſcito Chasdim
y acerbam
a agilem
b in latitudinem
c ut poſſideat
d ſua.
e Horribilis
f eſt:
g ſe h exaltatio
i leviores
k acutiores
l veſpertinis,
m multiplicabuntur
n gens propter rapinam
p ex adverſo
q ſuarum venient
r congregabit

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-158 4° 1143

10. Et ipſe s in regibus t μ *faciet ſeſe illuſorem*, & gubernatores ‖ riſus u ei: ipſe omnem x munitionem irridebit, & y υ *coacervavit* pulverem & a *cepit* eam. 11. Tunc b ξ *mutatus eſt* ſpiritus, & c ο *tranſiit* & delinquet: hæc potentia ejus d *ad Eloah* ejus. 12. Nonne tu e π *ab ante? Jehovah Elohim* meus ſanctus meus, non moriemur: f *Jehovah* ad judicium g poſuiſti eum, & h ϱ ô *petra* ad i *arguendum* fundaſti eum. 13. Mundus k oculis l σ *prævidere* malum, & m *intueri* ad laborem *moleſtum* non poteris o: *ad* quid p υ *intuereris* prævaricatores, Φ *ſileres* in deglutiendo impium juſtum præ ſe? 14. Et a α *feciſti* hominem veluti † piſces maris; tanquam reptile b non dominator in eo. 15. Totum *ipſum* in hamo aſcendere c *fecit*, congregabit illud in ſagena ſua, & d *colliget* illud in ϒ reti ſuo: e *ſuper ſic* lætabitur ‖ exultabitq;. 16. f *ſuper ſic mactabit ad ſagenam ſuam*, & ſuffiet g *ad rete ſuum:* quia in ipſis h *pinguis* eſt pars ejus, & * cibus ejus i β *recreatus* (*pinguedine.*) 17. k *An ſuper ſic* † evacuabit ſagenam ſuam? l & ſemper ad occidendum gentes non m *molleſcet?*

Caput II.

I. Memorat Propheta ſe à Domino reſponſum accepiſſe, quid piis faciendum ſit, qui acerbioribus iſtis perditorum pœnis involvuntur, ad v. 4. II. Dein exitium Caldæorum graphicè deſcribit; prædicens idola eorum verè nihili futura, à v. 4. ad finem usq; capitis.

1. Super cuſtodiam meam a *ſtarem*, & b α *ſiſterem me ipſum* ſuper munitionem; & c *contemplarer* ad † videndum quid d *loqueretur* in me, & quid e *reverti facerem* ſuper β *arguitione* mea. 2. Et reſpondit mihi f *Jehovah*, & dixit: ſcribe viſionem, & g *elucida* ſuper tabulis *iſtis*; h *ad reſponſum curret* legens in ea. 3. Quia adhuc viſio i *ad* γ *indictum tempus* (*ſupereſt*,) & k efflabit ad finem, & non mentietur: ſi l *fecerit ſeſe morari*, expecta m *eam*, quia veniendo veniet, non n *poſtremabit*. 4. Ecce o elata eſt (*in clivum*,) non p recta anima ejus in eo: & juſtus in fide ſua vivet. 5. Et q etiam quia vinum r prævaricans, (i. e. *At quantò magis vir vinolentus prævaricatur*,) vir s ſuperbus, & non t habitabit: qui dilatavit ſicut u *poſtulatorium* animam ſuam, & x ipſe veluti mors, & non ſaturabitur: & y congregavit ad ſe omnes gentes, & a collegit ad ſe omnes populos. 6. Nonne illi

Pagninus.

s de t *ridebit, & principes* u *erunt* x *urbem munitam* y *congregabit* a *capiet* b *transgreſſus eſt* c *prævaricatus eſt* d *Dei* e *fuiſti ab initio, Dominus Deus* f *Domine* g *faciendum* h *fortem* i *increpandum* k *es* l *ut non videas* m *reſpiciendo pravitatem* o *ferre ut* p *igitur reſpicis cõtemptores, & taces diſperdente impio juſtiorem ſe?* a *facis homines*, b *cui non eſt dux.* c *faciet* d *congregabit* e *propterea* f *propterea ſacrificabit ſagenæ ſuæ* g *reti ſuo* h *incraſſata* i *pinguior eſt factus.* k *Nunquid propterea* l *ſemper ne occidere*, m *parcet?*

a *ſtabo* b *ſtabo*
c *contemplabor ut videã*
d *loquatur*
e *reſpondeam arguenti contra me.*
f *Dominus*
g *explana in*
h *ut percurrat qui legerit eam.*
i *in tempus*
k *quæ demũ fient, ediſſerit*
l *moram fecerit*
m *eum*
n *tardabit.* o *viri ſuperbi*
p *eſt*
q *profectò quòd ob*
r *prævaricatur* s *ſit*
t *permanebit:*
u *infernus* x *eſt*
y *congregabit*
a *coadunabit*

Arias.

μ *illuſor erit*
υ *coacervabit*
ξ *pertrãſiit*
ο *prætериit*
π *à quondam*
ϱ *petram*
σ *à videndo*
υ *reſpicies*
Φ *tacebis*
α *facies*
β *pinguis*

α *ſubſiſtam*
β *increpatione*
γ *ſtatutũ*

t קָלַס
‖ שחק
a לְכַּר
d אֱלָהּ
i יכח
Φ חרשׁ
† הגה
c עָלָה
ϒ כמר
‖ גִּיל
* אָכַל
† רִיק
m חָמַל

a עָמַד
b יצב
† רָאָה
e שׁוּב
β יכח
h עָנָה
γ יָעַד
k יָפַח
t נָוָה
u שָׁאַל
y אָסַף

omnes ipſi ſuper eum parabolam b *ferent*, & c *facun-*
ditatem (quæ eſt) * *ænigmata ad eum?* Et d dicet; Væ
multiplicanti non e δ *ad ſe*; (usq; quò *id faeiet?*) f ε
& aggravanti ſuper ſe denſum lutum. 7. Nonne repen-
te g *ſurgent* mordentes te,& † evigilabunt h ζ *commo-*
titantes te? & eris i *ad* rapinas eis. 8. Qvia tu ϒ ſpolia-
ſti gentes multas, ſpoliabunt te omne reſiduum popu-
lorum: k à ſangvinibus hominis & η *violentia* terræ, l
civitatis & omnium m *ſedentium* in ea. 9. Væ n θ *ava-*
rizanti avaritiam malam o domui ſuæ, ad ponendnm
in excelſo nidum ſuum, p ad ι *eripi de curvatura (ma-*
nus) mali 10. q *Conſilium inivisti (quod eſt) pudor* do-
mui tuæ ϰ r *præcidendi* populos multos,& s peccans
anima tua. 11. Quia lapis t è pariete clamabit; & u λ
ſubſcus è ligno ‖ reſpondebit ei. 12. Væ ædificanti civi-
tatem a in ſangvinibus; & α *ſolidanti* civitatem in ini-
quitate. 13. Nonne ecce à cum b *Jehovah* exercituum
(*veniet?*) & laborabunt populi in c ſufficientia ignis,
& d *nationes* in e ſufficientia vacui † laſſabuntur, (*i. e.*
fruſtrà erunt in exſtructione talium urbium, quæ tan-
dem incendio abſumentur.) 14. f Nam replebitur terra
g ad ſciendum gloriam h *Jehovah*: tanquam aquæ i o
perient ſuper mare, (*i. e. terra cognitione ponderoſæ*
gloriæ, juſtitiæ & providentiæ divinæ implebitur & ope-
rietur, ſicut mare aquis opertum eſt: tàm erit gloria Dei
manifeſta, tempore ſumptæ ab improba natione vindi-
ctæ.) 15. Væ † propinanti k β *convictori* ſuo, adjungenti l
γ *utrem* tuum (pro, *ſuum*) & etiam m *inebriare (co-*
nanti;) δ *ad reſponſum intuendi* ſuper ϒ nuditates
eorum. 16. Saturatus es n ignominia *levi* o præ gloria
gravi: bibe etiam tu, & p denudare præputium: q *cir-*
cuibitur ſuper te calix dexteræ r *Jehovah*, & vomitus s
levitatis ſuper gloriam tuam. 17. Quia t *violentia* Leba-
non operiet te, & u *vaſtitas* jumentorum ‖ conteret
ea; x à ε *ſangvinibus* hominis, & y *violentia* terræ, a
civitatis & omnium b *ſedentium* in ea. 18. Quid c pro-
fuit ſculptile, quia ſculpſit illud fictor ejus, d *fuſile*, &
docens e *falſitatem*; quia f *confidit* fictor g figmento
ſuo ſuper eo, h ζ *faciendo nihilationes mutas?* 19. Væ
dicenti ligno, * expergiſcere; i *evigila*, lapidi tacenti:
k ipſe (*ne*) l docebit? Ecce m ipſe (*ſc. lapis*) *prehenſus*
auro & argento; & omnis ſpiritus non n in interio-
ri ejus. 20. Et o *Jehovah* in p *palatio*, ſanctitatis
ſuæ: ſile ‖ à faciebus ejus ô omnis terra. &c.

b נָשָׂא
* חוּר
f כָּבַר
† יָקַץ
h זוּעַ
i שָׁסַס
ϒ שָׁלַל
k רָם
ι נָצַל
ν קָצָה
‖ עָנָה
α כּוּן
d לאם
† יָעַף
g יָרַע
i כָּסָה
† שקה
k רוּעַ
ϒ עָרָה
q סָבַב
‖ חוּת
c יעל
d נָכַךְ
* קִיץ
l יָרָה
‖ הָסַס

Arias.

δ *ſibi:*
ε *& aggravans*
ζ *commoventes*
η *rapina*
θ *concupiſcenti concupiſcentiam*
ι *eruendum ſe de vola.*
ϰ *decurtando*
λ *rudimentum*
α *conſtituenti*
β *ſocio*
γ *venenū*
δ *ad aſpiciendum*
ε *ſangvines*
ζ *ad faciendum vana.*

Pagninus.

b *ſument* c *interpretationem ænigmatum ei:*
d *dicent* e *ſua* f *aggravat* g *conſurgent* h *qui commoveant* i *in* k *propter ſangvinem hominum & rapinas* l *&*
m *habitantium* n *avare ſectanti avaritiam* o *ut domum ſuam ædificet, ut ponat* p *ut evadat de manu* q *conſuluiſti pudorem* r *eò quòd ſucciđiſti* s *peccaſti in animam tuam* t *parietis* u *tignum arboris teſtimonium feret.* a *ſangvine, & ei qui ſtabilivit* b *Domino* c *igne* d *gentes* e *vacuum deficient.*
f *certè* g *ut cognoſcat*
h *Domini* i *quæ operiunt* k *amico* l *utrem*
m *inebriando, ut adſpiciat* n *potius eorum*
o *quàm* p *apparebit*
q *tuum: vertet ſe*
r *Domini* s *ignominioſus veniet* t *rapina quam feciſti in* u *præda quam fecerunt animalia* x *propter ſangvinem hominum* y *rapinam*
a *&* b *habitantium*
c *prodeſt* d *conflatile*
e *mendacium*
f *ſperavit* g *in* h *ut faceret idola muta?*
i *ſuſcita te*
k *Num* l *te docet?*
m *eſt opertus*
n *eſt in viſceribus*
o *Dominus eſt*
p *templo ſancto ſuo: ſileat à facie*

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-158 4° 1143

AD LECTOREM.

VIdes ergò, Mi Lector, quâ curâ Ebraicam literã expreſſerit Pagnin9; quâ diligentiâ interpretationem Pagnini emendaverit Arias; quâ denique fide emendationem Ariæ comprobaverint Theologi Lovanienſes. Non ego Xanti Pagnino literarum Ebraicarum principi petulanter inſulto; neq; Ariæ Montano literas ſacras doctiſſimo Viro dicam ſcribo; non, inquam, ſexagenarios de ponte dejicio: ſaltem vocationi vaco, & hebraica eâ, quâ par eſt, fide reddo: Pagnini verò & Ariæ Montani fautoribus, (ſi quibus operam noſtram atro carbone notare prolubium fuerit) hæc ipſius Ariæ (*plura videſis Præfati. in Bibl. ejus*) occino: *cum nihil ſimul & inventum & perfectum ſit, nec una eademq; ætas omnia in lucem proferat, neq; etiam unius mente omnia perſpici & peragi poſſint; non potuit vir ille,* (*Ariam volo*) *licet ob eximiam doctrinam propè ſingularis, in re tam ampla, & in ea lingva, in qua infinita prope myſteria continentur, ita omnia accuratè diligenterq; vidiſſe, quin aliquid etiam exercitatis ingeniis diſpiciendum, examinandumq; reliquerit, &c. Hæc & his ſimilia, quanquam ea non ſunt quæ fidem ac pietatem offendant: attamen pro ratione ſuſceptæ ab eo provinciæ, non ſatis ad Hebraici textus fidem accuratè examinata & converſa, & indicanda & corrigenda eſſe, viri eruditiſſimi judicarunt &c.*

Quod ſi qui, è numero politioris literaturæ virorum ſint, quibus operam hanc noſtram aut in ſolidum damnare, aut ex parte improbare viſum eſt: quod ſi qui, qui provinciam hanc pridem jam obierunt: quod ſi qui etiam, qui reliquo in opere (cujus Prodromon Prophetæ hi, optatâ ſuâ brevitate ſuppeditarunt) aut addendum, aut expungendum, aut invertendum, aut aliter immutandum quid cenſent; maturè quæſo & amicè moneant: dabitur enim opera ut monitio eorum pondere ſuo haut deſtituatur.

Vos verò Typothetæ, qui bonorum habetis myrmecias, qui otio abundatis, typis melioribus gaudetis, prudentia valetis, penſum veſtrum bellè accurare vultis: allaborate, orbem Hebræorum immatura Pagn. & Ariæ interpretatione amplius ne adulteretis, veriorem hanc noſtram in locum ejus ſufficiatis, eandem cum blattis & tineis æternum rixari ne permittatis; deniq; animi veſtri conſilium (*ſi operam hanc condicitis*) ad me perſcribatis. Futurum enim eſt, ut de re literaria præclarè mereamini, hocq; officio vobis in perpetuum nos devinciatis. Valete.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-158 4° 1143

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-158 4° 1143

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-158 4° 1143

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-158 4° 1143